

مدل کلاستر و تمایز ۲۲۱ رقم انگور استانهای فارس و کردستان

کریمی، محمدجواد و لادن جوکار

مرکز تحقیقات کشاورزی فارس

در سالهای ۱۳۷۲ تا ۱۳۷۴ و ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۰ ارقام انگور استان کردستان، با استفاده از دیسکریپتور پیشنهادی سازمان بین‌المللی ذخایر توارثی گیاهی (IBPGR) مورد مطالعه قرار گرفتند. در نتیجه این مطالعه تعداد ۵۹ رقم انگور شناسایی شد. در سال ۱۳۷۲ نیز یک کلکسیون از ارقام انگور در ایستگاه تحقیقات کشاورزی زرگان فارس مشتمل بر ۱۶۲ رقم احداث گردید این ارقام از شماره‌های ۱ تا ۱۶۲ شماره‌گذاری و بصورت پاجراعی هدایت شدند. در سالهای ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۰ به مدت پنج سال با استفاده از دیسکریپتور پیشنهادی IBPGR در مراحل مختلف رشد، هنگام شکفتن جوانه، زمان شکوفه، زمان رسیدن محصول، زمان برداشت محصول و مرحله خواب بوته‌های موکارهای مطالعاتی بیش از ۱۰۰ صفت بر روی اندامهای مختلف این ارقام صورت گرفت. لذا به منظور شناسایی ارقام واقعی و سینیوم‌های این ۲۲۱ رقم انگور موجود در استانهای فارس و کردستان، ابتدا ارقام براساس رنگ میوه و دانه‌دار یا بیدانه بودن میوه گروه‌بندی شدند سپس با استفاده از ۲۰ صفت برگ و میوه موجود در دیسکریپتور IBPGR و در مرحله دیگر با استفاده از ۲۱ صفت مرفولوژیکی برگ که اکثر آنها در دیسکریپتور IBPGR وجود ندارد آنالیز کلاستر انجام شد و در نهایت تعداد سه مدل کلاستر ارقام ۱- براساس ۲۰ صفت مرفولوژیکی برگ و میوه موجود در دیسکریپتور IBPGR ۲- با استفاده از تعداد ۲۱ صفت

مرفولوژیکی برگ بالغ (که بسیاری از این صفات در دیسکریپتور IBPGR وجود ندارد اما در سال ۱۹۹۰ ژنتیکی بودن آنها گزارش شده است) ۲- مدل کلاستر توأم (استفاده از صفات بندهای ۱ و ۲) بدست آمد. در این مقاله کلاسترهای بدست آمده و دندروگرامهای مربوطه تشریح و در نهایت ارقام واقعی و ارقام مشابه در میان ۲۲۱ رقم انگور استانهای فارس و کردستان شناسایی و معرفی می‌گردند.